

Nestfotografie en -bezoeken

Jan T. Hendriksma

Tot mijn verbazing zag ik dat in De Takkeling nr. 3 van 1994 en in nr. 1 van 1995 recente foto's waren afgedrukt van een Grauwe Kiekendief met een prooi neerstrijkend op een nest met pulli. Een vogelsoort die op de Rode Lijst staat. Hoe durft men! Ik schat dat het zo'n 25 jaar geleden is (ik zat zelf in de redactie van Vanellus) dat wij als redacties van vogeltijdschriften de afspraak hebben gemaakt voortaan geen foto's van vogels op of bij het nest te publiceren. Wij meenden toen al dat het maken van dit soort foto's niet meer verantwoord was en bovendien allerlei lieden hierdoor misschien wel aangespoord zouden worden om "het ook eens te proberen", met alle kwalijke gevolgen vandien. En zie, nu drukt De Takkeling de ene foto na de andere af van nesten met jonge en/of oude vogels. Indertijd waren wij als redacties van mening dat praktisch elke vogel al eens is gefotografeerd en dat publicatie van deze foto's geen enkel nut heeft behalve dan de bevrediging van de trots van de fotograaf: "Kijk eens welke mooie foto's ik maak!"

Ik heb hierover contact opgenomen met mensen van Vogelbescherming en men deelde mij mee dat men nog steeds van mening is dat deze foto's niet in vogeltijdschriften behoren te worden geplaatst. Men was het met mij eens dat het zoeken naar nesten van beschermde vogels en ook het fotograferen van deze nesten feitelijk een overtreding van de Vogelwet is omdat de kans op verstoring altijd aanwezig is en dit (dat wil zeggen: verstoring) verboden is in de Vogelwet. Uiteraard geldt dit niet voor de houder van een ringvergunning (Vogelvergunning F), waarvoor een aantal ontheffingen voor het verrichten van bij de Vogelwet verboden handelingen gelden.

Recent ben ik tot drie keer geconfronteerd met de kwalijke gevolgen van vogelfotografie, allemaal met betrekking tot nesten van de Bruine Kiekendief. Vorig jaar werd ik aangeschoten door een "vogelwachter", die bij het Bokke-wiel, een plasje bij de Langweerder Wielen, een nest met pas uitgekomen pulli had gefilmd of gefotografeerd. Hij sprak er zijn verwondering over uit hoe snel jonge kiekendieven het nest verlaten, want een week later waren ze al uitgevlogen! Ik heb de man toen aan het verstand gebacht dat door zijn toedoen dit nest met jongen was verongelukt.

En dan is er het verhaal van de vogelwachters uit Irnsum, die een klein jong uit een nest bij het Lekmeer hadden meegenomen en naar een vogelasiel hadden gebracht. Vorig jaar zijn dezelfde mensen daar bij een nest aan het filmen geweest, maar zijn ze er toen niet in geslaagd opnamen te maken van de oudervogel die op het nest pullen kwam voeren. Het mag nog een wonder heten dat er wat van zo'n nest terecht komt.

Deze zomer heb ik nog een nest jonge kiekendieven ten ZO van Sneek gerind. Ook bij dit nest was gefotografeerd of gefilmd en het leek waarachtig wel of men bij het nest had gekampeerd, zo was alles platgewalst.

Iedereen lijkt tegenwoordig maar met videocamera's in het veld te zijn om opnames te maken en ik vrees dat daardoor menig vogelnest overstag gaat. En door dit soort opnames af te drukken, moedigt u die mensen aan om met hun praktijken voort te gaan.

Een soortgelijke ontwikkeling lijkt er te zijn bij het ringen van pulli van roofvogels. Ik zelf kom van te voren eigenlijk nooit bij een nest. Ik localiseer het en pas wanneer ik vermoed dat de pulli groot genoeg zijn (bij kiekendieven zo'n drie weken), ga ik er naar toe om de jongen te ringen. Dan gebeurt het wel eens dat een andere ringer mij voor is geweest, maar vaker gebeurt het dat de jongen mij onder de handen wegvliegen. Dat is dan geen ramp, want het credo van elke ringer hoort te zijn dat het welzijn van de vogels op de eerste plaats komt en dat het mooi is meegenomen wanneer ze ook nog een ring om de poot krijgen. Ik krijg wel eens de indruk dat men tegenwoordig het laatste wel eens boven het eerste stelt, vooral wanneer ik merk dat sommige nesten soms vaker dan eens per week worden beklommen, blijkbaar om te controleren of alles goed gaat. In mijn omgeving is dat met een buizerdnest in elk geval niet goed gegaan: het is verstoord. Dat die controles soms ook nog door niet-houders van een ringvergunning gebeuren, is helemaal af te keuren. In Friesland is het zoeken naar nesten toch al een sport die wel eens in een kwaad daglicht staat.

Ik hoop dat bovenstaande voor u aanleiding is om u in elk geval eens te bezinnen op de problemen die het plaatsen van deze foto's met zich mee kunnen brengen.

Adres: Bonningastrj. 26, 8625 HJ Oppenhuizen.

